

Przewodnik po finansowaniu działań w branży surowcowej

Część 1

Finansowanie krajowe i regionalne

Wrocław, 28.03.2019 r.

Niniejsze opracowanie zawiera ogólne dane dotyczące programów i instrumentów wsparcia oraz informacje dotyczące dat i zasad naborów zgodnie z harmonogramami dostępnymi na dzień 28.03.2019 r. Aktualne daty i zasady naborów dostępne są na stronach internetowych poszczególnych instytucji, wyszczególnionych w polu „Więcej informacji”.

Krajowe programy i instrumenty finansowania dla zagadnień związanych z branżą surowcową

[Narodowe Centrum Badań i Rozwoju](#) jest agencją wdrażającą, powołaną do realizacji zadań w ramach polityki państwa w zakresie nauki, innowacji oraz nauki i technologii. Misją NCBR jest wspieranie polskich firm i jednostek naukowych w rozwijaniu ich zdolności do tworzenia i wykorzystywania rozwiązań opartych na wynikach badań.

Programy krajowe:

NCBR jest instytucją pośredniczącą w przekazywaniu środków w ramach trzech polskich programów operacyjnych w perspektywie finansowej na lata 2014-2020, tj: Program Inteligentny Rozwój (PO IR), Program Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER) i Program Polska Cyfrowa (PO PC):

[Program Operacyjny Inteligentny Rozwój](#) to największy program w Unii Europejskiej na rzecz rozwoju badań i tworzenia innowacji. „Od pomysłu do rynku” - to główne założenie tego Programu. Oznacza to wsparcie dla innowacji: od stworzenia koncepcji innowacyjnych produktów, usług lub technologii, poprzez stworzenie prototypów / linii pilotażowych do ich komercjalizacji.

[Program Wiedza Edukacja Rozwój](#) ma na celu poprawę polityki publicznej i działań na rzecz rynku pracy, edukacji i całej gospodarki; w szczególności wzmocnienie szkolnictwa wyższego skoncentrowane na potrzebach rozwojowych, promocji innowacji społecznych i współpracy międzynarodowej.

[Program Polska Cyfrowa](#) wspiera poszerzanie dostępności internetu, tworzenie przyjaznej obywatelom administracji elektronicznej oraz rozpowszechnianie wiedzy i umiejętności w zakresie korzystania z komputerów w społeczeństwie.

[Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko](#) ma na celu zwiększenie atrakcyjności Polski i jej regionów jako miejsc do inwestowania, poprzez rozwój dróg i narzędzi, przy jednoczesnej ochronie środowiska, zdrowia i dziedzictwa kulturowego oraz wzmocnieniu spójności terytorialnej.

[Strategiczne programy badawczo-rozwojowe](#) działają w ramach dużych budżetów, są ściśle związane z polityką naukową i innowacyjną przyjętą przez polski rząd i przyczyniają się do rozwoju społecznego i wzrostu gospodarczego naszego kraju, między innymi: [Poprawa bezpieczeństwa pracy w kopalniach](#).

Programy międzynarodowe:

[Współpraca dwustronna](#) wspiera realizację misji NCBR mającej na celu wspieranie polskich instytucji naukowych i przedsiębiorstw w procesie rozwijania ich zdolności do tworzenia rozwiązań opartych na badaniach. Wzmacnia pozycję polskich jednostek badawczo-rozwojowych na świecie i w europejskiej przestrzeni badawczej oraz we wspólnych przedsięwzięciach międzynarodowych.

[Współpraca wielostronna](#) NCBR uczestniczy w organizacji konkursów na międzynarodowe badania

lub projekty badawczo-rozwojowe i finansuje polskie podmioty realizujące projekty międzynarodowe poprzez udział w inicjatywach współpracy wielostronnej.

[Programy ERA-NET / ERA-Net +](#) współfinansowane w ramach programu ramowego UE oraz [nowe formuły B+R](#)

[EOG i Fundusze Norweskie](#), trzecia edycja. Kluczowe priorytety to współpraca w dziedzinie środowiska, energii i zmiany klimatu, a także badań, biznesu i innowacji. Nabory projektów zostaną uruchomione w 2019 r. Więcej informacji na temat przyszłego programu: <https://www.ncbr.gov.pl/pl/programy/international-programmes/iii-edition-of-eea-and-norway-grants/news/>

<u>Nazwa instrumentu</u>	Program Operacyjny Inteligentny Rozwój na lata 2014-2020
<u>Instytucja odpowiedzialna</u>	<p><u>Instytucja Zarządzająca</u>: Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju – Departament Programów Wsparcia Innowacji i Rozwoju (DIR)</p>
<u>Ogólne założenia instrumentu</u>	<p>W celu zapewnienia pełniejszego i bardziej efektywnego przygotowania, organizacji oraz nadzoru nad prawidłowym funkcjonowaniem systemu realizacji Programu, powołano <u>Instytucje Pośredniczące</u>:, odpowiedzialne za określone osie priorytetowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <u>Narodowe Centrum Badań i Rozwoju</u> (dla osi 1 i 4), ▪ <u>Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości</u> (dla poddziałań: 2.3.1, 2.3.2, 2.3.3, 2.3.4, 3.1.5, 3.2.1 oraz 3.3.3 PO IR), ▪ <u>Bank Gospodarstwa Krajowego</u> (dla poddziałania 3.2.2 PO IR)
<u>Kto może wnioskować</u>	<p><u>Wsparcie prowadzenia prac B+R przez przedsiębiorstwa</u> <u>Wsparcie otoczenia i potencjału przedsiębiorstw do prowadzenia działalności B+R+</u> <u>Zwiększenie intensywności współpracy w ramach krajowego systemu innowacji</u> <u>Wsparcie innowacji w przedsiębiorstwach</u> <u>Zwiększenie potencjału naukowo-badawczego</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Przedsiębiorstwa (w szczególności MŚP) ▪ Jednostki naukowe ▪ Konsorcja przedsiębiorstw oraz jednostek naukowych ▪ Instytucje otoczenia biznesu <p>(ograniczenia w ramach poszczególnych naborów)</p>
<u>Typ projektu</u>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ projekty badawczo-rozwojowe (B+R) ▪ wdrożenia wyników prac B+R; ▪ infrastruktura dla prowadzenia prac B+R; ▪ transfer technologii; ▪ zakup usług niezbędnych do rozpoczęcia lub prowadzenia działalności innowacyjnej; działania związane z wejściem na rynki zagraniczne; ▪ rozwój kadr B+R
<u>Zakres geograficzny</u>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Krajowy
<u>Nabory wniosków</u>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Harmonogram naboru wniosków: https://www.poir.gov.pl/strony/skorzystaj/harmonogram-naborow-wnioskow/ ▪ Ogłoszenia o ogłoszonych naborach:

<https://www.poir.gov.pl/strony/skorzystaj/nabory/#/domyslne=1/wszystkieNabory=1>

(w zależności od naboru mogą wystąpić ograniczenia dot. kwalifikowalnych Wnioskodawców lub działań)

<u>Wymagania techniczne</u>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ https://www.poir.gov.pl/strony/skorzystaj/kryteria-oceny-projektow/ ▪ http://www.poir.gov.pl/media/59019/zalacznik_nr_4_28_06_18.pdf ▪ ograniczenia określone w poszczególnych ogłoszeniach o naborze
<u>Wymagania finansowe</u>	<p>Sposób finansowania przedsięwzięć zależy od specyfiki projektu oraz poziomu występującego w nim ryzyka.</p> <p>Projektodawcy mogą ubiegać się o:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ dotacje (bezzwrotne) lub ▪ instrumenty kapitałowe, gwarancje, pożyczki (tzw. instrumenty finansowe – czyli pomoc zwrotną). <p>Środki na realizację projektu mogą być przyznane w formie:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ refundacji – wypłacanej jako zwrot całości lub części wydatków poniesionych przez realizatora projektu z jego środków własnych, ▪ zaliczki – wypłacanej na planowane wydatki, rozliczanej na podstawie dokumentów potwierdzających poniesienie kosztów. <p>Dofinansowanie przedsięwzięć B+R powiązane jest z obszarami Krajowej Inteligentnej Specjalizacji (KIS).</p> <p>Dokumentacja:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Programu Inteligentny Rozwój ▪ Wykaz kategorii wydatków kwalifikowalnych w ramach poszczególnych działań i poddziałań: http://www.poir.gov.pl/strony/o-programie/dokumenty/szczegolowy-opis-osi-priorytetowych-programu-inteligentny-rozwoj-2014-2020/ (zał. 5) ▪ Wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020
<u>Charakterystyka</u>	<ul style="list-style-type: none"> • POIR jest krajowym programem operacyjnym finansującym badania, rozwój oraz innowacje. • Celem POIR jest wzrost innowacyjności polskiej gospodarki. Cel ten będzie się wyrażał głównie zwiększeniem nakładów na B+R ponoszonych przez przedsiębiorstwa, w związku z czym główny wskaźnik, do realizacji którego POIR wnosi wkład to nakłady na B+R w sektorze przedsiębiorstw. • PO IR wspierać będzie rozwój innowacji „od pomysłu do rynku”, czyli od fazy tworzenia się pomysłu, poprzez etap prac badawczo-rozwojowych, w tym przygotowanie prototypu, aż po wdrożenie wyników prac B+R. • W ramach programu planuje się położenie dużego nacisku na pobudzenie współpracy przedsiębiorstw z sektorem nauki w zakresie realizacji projektów B+R. Dzięki temu nastąpi wzrost stopnia komercjalizacji wyników prowadzonych badań i ich wykorzystania w gospodarce. • Alokacja na program ze środków EFRR wynosi 8,6 mln euro • W Programie realizowanych jest 5 osi priorytetowych:

I. Wsparcie prowadzenia prac B+R przez przedsiębiorstwa

(projekty badawczo-rozwojowe przedsiębiorstw, w tym projekty obejmujące przygotowanie prototypów doświadczalnych oraz instalacji pilotażowych; wydatki na prace przedwdrożeniowe; schematy finansowania projektów B+R, realizowane we współpracy z wyspecjalizowanymi podmiotami, np. Fundusze BRIDGE Alfa) oraz funduszami venture capital, których celem jest stymulowanie tworzenia firm w oparciu o wyniki prac B+R, pochodzące głównie ze środowiska jednostek naukowych; rozwój i komercjalizacja innowacyjnych produktów, usług i technologii)

II. Wsparcie otoczenia i potencjału przedsiębiorstw do prowadzenia działalności B+R+I

(tworzenie lub rozwój infrastruktury B+R w przedsiębiorstwach; wsparcie proinnowacyjnych usług dla przedsiębiorstw, świadczonych przez instytucje otoczenia biznesu, lub jednostki naukowe, w tym usług związanych z prowadzeniem prac B+R, transferem technologii, ochroną własności przemysłowej oraz współpracą w obszarze B+R+I; projekty dot. finansowania wdrożeń innowacji o charakterze technologicznym, które dotyczą projektów wspartych w usługach proinnowacyjnych); kompleksowe wsparcie procesu projektowania/designu w przedsiębiorstwach poprzez dofinansowanie kosztów np. diagnozy przedsiębiorstwa, przygotowania strategii dotyczącej projektowania/designu oraz wdrożenia przewidzianych w niej działań; inicjowanie i rozwijanie działalności B+R+I prowadzonej przez podmioty na wczesnym etapie rozwoju – startupy) poprzez wsparcie podmiotów wyspecjalizowanych w akceleracji rozwoju startupów oraz komercjalizacji wyników działalności B+R+I – akceleratorów; projekty o charakterze systemowym i pilotażowym, polegające na testowaniu nowych form wsparcia oraz mające na celu zwiększenie wiedzy i skłonności przedsiębiorstw do podejmowania działalności B+R+I)

III. Wsparcie innowacji w przedsiębiorstwach:

- wsparcie **wyłącznie dla przedsiębiorstw sektora MŚP**; wdrożenie innowacyjnych produktów, usług lub technologii; nacisk na zastosowanie wyników prac B+R w działalności gospodarczej; ze względu na zróżnicowany poziom ryzyka występującego w projektach wdrożeniowych, przewiduje się stosowanie różnych instrumentów wsparcia – zarówno dotacyjnych, jak również instrumentów finansowych, np. gwarancji;
- wsparcie innowacyjnych start-upów, czyli młodych firm prowadzących prace B+R, zajmujących się komercjalizacją wyników tych prac lub wdrażających innowacyjne pomysły w swojej działalności z wykorzystaniem instrumentów kapitałowych – przy zaangażowaniu funduszy seed capital, funduszy venture capital lub aniołów biznesu oraz instrumentów pożyczkowych – uzupełniających wsparcie kapitałowe, a także – w ograniczonym zakresie – dotacji finansującej koszty usług doradczych związanych z pozyskaniem kapitału z rynków regulowanych i alternatywnych;
- usługi doradcze z zakresu internacjonalizacji firm oraz programy promocji polskich marek produktowych – zapewnienie kompleksowej obsługi MŚP w procesie umiędzynarodowienia działalności – od udzielenia podstawowych informacji dotyczących konkretnych rynków, poprzez wsparcie w nawiązaniu i rozwoju kooperacji z partnerami zagranicznymi, aż po asystę na rynku zagranicznym

IV. Zwiększenie potencjału naukowo-badawczego

(badania naukowe i prace rozwojowe prowadzone przez sektor nauki we współpracy z przedsiębiorcami; publiczna infrastruktura badawczo-rozwojowa, ograniczona do projektów znajdujących się na Polskiej Mapie Drogowej Infrastruktury Badawczej; instrumenty służące konsolidacji potencjału naukowego i zwiększania potencjału kadrowego sektora B+R).

Broszura informacyjna:

http://www.poir.gov.pl/media/31561/BroszuraPOIR_aktualizacja_XII_2016.pdf

Film informacyjny: <https://youtu.be/PUy--XcXfk>

<u>Wnioskowanie</u>	<ul style="list-style-type: none"> W zależności od naboru (dla naborów zgodnych z harmonogramem na rok 2019 wyszczególniono poniżej; pozostałe nabory zgodnie z informacjami w ogłoszeniu o naborze)
<u>Kontakt</u>	<ul style="list-style-type: none"> https://www.poir.gov.pl/strony/o-programie/punkty-informacyjne/#/
<u>Więcej informacji</u>	<ul style="list-style-type: none"> www.poir.gov.pl http://www.poir.gov.pl/strony/o-programie/dokumenty/szczegolowy-opis-osi-priorytetowych-programu-inteligentny-rozwoj-2014-2020/ dokumenty programowe: http://www.poir.gov.pl/strony/o-programie/dokumenty/program-inteligentny-rozwoj-dokument/
<p>Działanie 1.1 Projekty B+R przedsiębiorstw Poddziałanie 1.1.1 Badania przemysłowe i prace rozwojowe realizowane przez przedsiębiorstwa</p>	
<u>Instytucja odpowiedzialna</u>	<ul style="list-style-type: none"> Narodowe Centrum Badań i Rozwoju
<u>Ogólne założenia instrumentu</u>	<ul style="list-style-type: none"> Wsparcie badań przemysłowych i eksperymentalnych prac rozwojowych lub eksperymentalnych prac rozwojowych realizowanych przez przedsiębiorców i konsorcja
<u>Kto może wnioskować</u>	<ul style="list-style-type: none"> Przedsiębiorcy (MŚP, duże przedsiębiorstwa) oraz konsorcja (także z udziałem jednostek naukowych) w regionach słabiej rozwiniętych
<u>Typ projektu</u>	<ul style="list-style-type: none"> badania przemysłowe i prace rozwojowe oraz ew. prace przedwdrożeniowe prace rozwojowe oraz ew. prace przedwdrożeniowe
<u>Wnioskowanie</u>	<ul style="list-style-type: none"> https://lsi.ncbr.gov.pl/login.php
<p>Działanie 2.1 Wsparcie inwestycji w infrastrukturę B+R przedsiębiorstw</p>	
<u>Instytucja odpowiedzialna</u>	<ul style="list-style-type: none"> Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju – Departament Programów Wsparcia Innowacji i Rozwoju
<u>Ogólne założenia instrumentu</u>	<ul style="list-style-type: none"> tworzenie lub rozwój infrastruktury B+R w przedsiębiorstwach poprzez inwestycje w aparaturę, sprzęt, technologie i inną niezbędną infrastrukturę, która służyć będzie prowadzeniu prac badawczo-rozwojowych na rzecz tworzenia innowacyjnych produktów i usług)
<u>Kto może wnioskować</u>	<ul style="list-style-type: none"> Przedsiębiorcy
<u>Typ projektu</u>	<ul style="list-style-type: none"> tworzenie lub rozwój inwestycji typu centra badawczo-rozwojowe.
<u>Wnioskowanie</u>	<ul style="list-style-type: none"> Schemat złożenia wniosku: https://www.poir.gov.pl/media/69563/Schemat_zlozenia_wniosku.pdf Niezbędne dokumenty: https://www.poir.gov.pl/nabory/1-41/#Niezbędne dokumenty
<u>Więcej informacji</u>	<ul style="list-style-type: none"> www.poir.gov.pl

<p>Działanie 2.3 Proinnowacyjne usługi dla przedsiębiorstw Poddziałanie 2.3.2 Bony na innowacje dla MŚP Poddziałanie 2.3.3 Umiejzarnodowienie Krajowych Kłastrów Kluczowych</p>	
<u>Instytucja odpowiedzialna</u>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości
<u>Ogólne założenia instrumentu</u>	<p><u>Poddziałanie 2.3.2 Bony na innowacje dla MŚP</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Wsparcie udzielane na finansowanie usług dla MŚP realizowanych przez jednostki naukowe, przyczyniających się do rozwoju ich produktów (wyrobów i usług). ▪ Dodatkowe wsparcie na realizację inwestycji początkowej związanej z wdrożeniem innowacji technologicznej (produktowej lub procesowej), będącej przedmiotem usługi zleconej jednostce naukowej (komponent inwestycyjny). <p><u>Poddziałanie 2.3.3 Umiejzarnodowienie Krajowych Kłastrów Kluczowych</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Wsparcie projektów mających na celu wzrost innowacyjności i konkurencyjności przedsiębiorstw działających w ramach Krajowych Kłastrów Kluczowych na rynkach międzynarodowych.
<u>Kto może wnioskować</u>	<p><u>Poddziałanie 2.3.2 Bony na innowacje dla MŚP</u>: mikroprzedsiębiorcy, MŚP <u>Poddziałanie 2.3.3 Umiejzarnodowienie Krajowych Kłastrów Kluczowych</u>: Koordynatorzy i członkowie Krajowych Kłastrów Kluczowych</p>
<u>Typ projektu</u>	<p><u>Poddziałanie 2.3.2 Bony na innowacje dla MŚP</u>: mikroprzedsiębiorcy, MŚP</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ opracowanie na rzecz Wnioskodawcy przez jednostkę naukową nowego lub znacząco ulepszanego wyrobu, usługi, technologii lub nowego projektu wzorniczego <p><u>Poddziałanie 2.3.3 Umiejzarnodowienie Krajowych Kłastrów Kluczowych</u>:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <u>internacjonalizacja</u>
<u>Wnioskowanie</u>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ https://lsi1420.parp.gov.pl/home?_ga=2.159053117.685570801.1548438335-1203758486.1543435024
<p>Działanie 3.2 Wsparcie wdrożeń wyników prac B+R Poddziałanie 3.2.1 Badania na rynek Poddziałanie 3.2.2 Kredyt na innowacje technologiczne</p>	
<u>Instytucja odpowiedzialna</u>	<p><u>Poddziałanie 3.2.1 Badania na rynek</u>: Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości <u>Poddziałanie 3.2.2 Kredyt na innowacje technologiczne</u>: Bank Gospodarstwa Krajowego</p>
<u>Ogólne założenia instrumentu</u>	<p><u>Poddziałanie 3.2.1 Badania na rynek</u>:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Wsparcie projektów MŚP, obejmujących wdrożenie wyników prac B+R przeprowadzonych przez przedsiębiorcę lub nabytych, prowadzących do uruchomienia produkcji nowych produktów lub usług z zachowaniem preferencji dla Krajowych Inteligentnych Specjalizacji (KIS). <p><u>Poddziałanie 3.2.2 Kredyt na innowacje technologiczne</u>:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Wsparcie projektów MŚP polegających na wdrażaniu innowacji o charakterze technologicznym.
<u>Kto może wnioskować</u>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Mikroprzedsiębiorcy ▪ MŚP
<u>Typ projektu</u>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wdrożenie przez przedsiębiorstwo wyników prac B+R (własnych lub zakupionych)
<u>Wnioskowanie</u>	<p><u>Poddziałanie 3.2.1 Badania na rynek</u>:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ https://lsi1420.parp.gov.pl/home?_ga=2.159053117.685570801.1548438335-1203758486.1543435024

Poddziałanie 3.2.2 Kredyt na innowacje technologiczne:

- <https://lsi.bgk.pl/login#/>

ponadto:

- **Poddziałanie 2.3.4 Ochrona własności przemysłowej**
  - zakres:
    - uzyskanie prawa ochrony własności przemysłowej (tj.: patentów, praw ochronnych na wzory użytkowe oraz praw z rejestracji na wzory przemysłowe) z możliwością wsparcia przygotowania procesu komercjalizacji przedmiotu zgłoszenia poprzez zakup usługi doradczej lub
    - realizacja ochrony prawa własności przemysłowej,
  - Beneficjent: MŚP
  - Instytucja Ogłaszająca Konkurs: Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości
  - Maksymalny dopuszczalny poziom dofinansowania projektu: do 50% kosztów kwalifikowalnych

- **Poddziałanie 3.3.3 Wsparcie MŚP w promocji marek produktowych – Go to Brand**
  - zakres:
    - uczestnictwo w działaniach objętych programem promocji o charakterze ogólnym na wskazanych rynkach perspektywicznych
    - uczestnictwo w działaniach promocyjnych przewidzianych w branżowych programach promocji, w celu promowania marek produktowych wnioskodawcy (wyrobów/usług), które mają szansę stać się markami rozpoznawalnymi na rynkach zagranicznych oraz promowania Marki Polskiej Gospodarki

- **STEP (Sprawdźmy Twój Eksperymentalny Pomysł)**
  - inicjatywa skierowana do tych przedsiębiorców, którzy chcą realizować projekty badawczo-rozwojowe, inwestować w innowacje, a mają niewielkie lub nie mają wcale doświadczenia w pozyskiwaniu Funduszy Europejskich oraz w przygotowywaniu takich projektów
  - aby skorzystać z instrumentu STEP, wystarczy sam pomysł oraz wstępna informacja o planowanych działaniach i kosztach
  - Beneficjenci: wszyscy przedsiębiorcy, którzy planują prowadzenie działalności badawczo-rozwojowej oraz inwestycje w nowe technologie, produkty, urządzenia
  - wystarczy wypełnić i wysłać formularz na stronie www.poir.gov.pl/step, by uzyskać wsparcie eksperta branżowego i/lub z zakresu analizy finansowej (pomoc w przygotowaniu analizy mocnych i słabych stron pomysłu, identyfikacja elementów, które warto wzmocnić ubiegając się o środki z PO IR)

<u>Nazwa instrumentu</u>	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 Podziałania 1.1.1 Wspieranie inwestycji dotyczących wytwarzania energii z odnawialnych źródeł wraz z podłączeniem tych źródeł do sieci dystrybucyjnej/przesyłowej.
<u>Instytucja odpowiedzialna</u>	Instytucja Zarządzająca: Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju Instytucja Pośrednicząca: Ministerstwo Energii Instytucja ogłaszająca nabór wniosków: Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
<u>Ogólne założenia instrumentu</u>	Budowa, przebudowa instalacji skutkująca zwiększeniem mocy zainstalowanej: <ul style="list-style-type: none"> ▪ lądowych farm wiatrowych; ▪ instalacji na biomasę; ▪ instalacji na biogaz; ▪ jednostek wykorzystujących wodę lub energię promieniowania słonecznego lub energię geotermalną.

<u>Kto może wnioskować</u>	<ul style="list-style-type: none"> Przedsiębiorcy – wytwórcy energii z odnawialnych źródeł energii
<u>Typ projektu</u>	<ul style="list-style-type: none"> infrastruktura, ochrona środowiska
<u>Zakres geograficzny</u>	<ul style="list-style-type: none"> krajowe
<u>Nabory wniosków</u>	<ul style="list-style-type: none"> Harmonogramy naborów wniosków: https://www.pois.gov.pl/strony/skorzystaj/harmonogram-naborow-wnioskow/ Ogłoszenia o naborach wniosków: https://www.pois.gov.pl/strony/skorzystaj/nabory/#/domyslne=1
<u>Wymagania techniczne</u>	<ul style="list-style-type: none"> Zgodnie z dokumentacją programową dostępną na stronie: https://www.pois.gov.pl/strony/o-programie/dokumenty/szczegolowy-opis-osi-priorytetowych-programu-operacyjnego-infrastruktura-i-srodowisko-2014-2020/
<u>Wymagania finansowe</u>	<ul style="list-style-type: none"> maksymalny poziom dofinansowania UE: 85% wydatków kwalifikowalnych łączna wartość wsparcia ze środków publicznych (ze wszystkich źródeł) dla 1 przedsiębiorcy na 1 projekt: maksymalnie 15 mln euro kwalifikowalność wydatków 01.01.2014 r. – 31.12.2023 r. warunki kwalifikowalności Programu, określone w szczególności w „Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020”.
<u>Charakterystyka</u>	<ul style="list-style-type: none"> realizacja projektów inwestycyjnych dotyczących: budowy lub przebudowy jednostek wytwórczych skutkujących zwiększeniem wytwarzania energii z odnawialnych źródeł wraz z podłączeniem tych źródeł do sieci dystrybucyjnej/ przesyłowej. Elementem projektu będzie przyłącznie do sieci elektroenergetycznej lub sieci ciepłowniczej należące do beneficjenta projektu (wytwórcy energii). budowa lub przebudowa jednostek wytwarzania energii wykorzystujących energię wiatru, biomasę, biogaz, wodę, energię promieniowania słonecznego i energię geotermalną. projekty wykorzystujące OZE w zakresie wysokosprawnej kogeneracji nie są wspierane w ramach tego poddziałania <p>O POIiŚ:</p> <ul style="list-style-type: none"> Cel główny: wsparcie gospodarki efektywnie korzystającej z zasobów i przyjaznej środowisku oraz sprzyjającej spójności terytorialnej i społecznej. Struktura programu składa się z czterech głównych celów tematycznych tworzących podstawowe obszary interwencji (gospodarka niskoemisyjna, adaptacja do zmian klimatu, ochrona środowiska i efektywne wykorzystanie zasobów, transport zrównoważony i bezpieczeństwo energetyczne) oraz w ograniczonym zakresie komplementarnych działań dotyczących kluczowych elementów infrastruktury ochrony zdrowia oraz dziedzictwa kulturowego.
<u>Dobre praktyki – projekty współfinansowa ne z tego instrument</u>	<p>Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2007-2013</p> <ul style="list-style-type: none"> Tytuł projektu: Rewitalizacja i adaptacja na cele kulturalne byłej KWK Julia - Zadanie 1 projektu PW Stara Kopalnia Działanie: 11.1 Ochrona i zachowanie dziedzictwa kulturowego o znaczeniu ponadregionalnym priorytetu XI Kultura i dziedzictwo kulturowe Rezultaty: Rewitalizacja zamkniętej kopalni węgla, przekształcenie w ożywione

[centrum nauki i sztuki.](#)

- Więcej informacji:

<https://www.interregeurope.eu/policylearning/good-practices/item/803/revitalisation-of-a-closed-coal-mine-into-a-living-science-and-art-centre/>

Wnioskowanie

- w przypadku posiadania podpisu elektronicznego poprzez generator wniosków: <https://gwd.nfosigw.gov.pl>
- w przypadku braku podpisu elektronicznego: w formie papierowej, w kancelarii Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie

Kontakt

- <http://pois.nfosigw.gov.pl/punkt-informacyjny/>
- <https://www.pois.gov.pl/strony/o-programie/punkty-informacyjne/#/>

Więcej informacji

- www.pois.gov.pl/
- <https://www.pois.gov.pl/strony/o-programie/dokumenty/szczegolowy-opis-osi-priorytetowych-programu-operacyjnego-infrastruktura-i-srodowisko-2014-2020/>

Nazwa instrumentu

Program Geologia i górnictwo

Instytucja odpowiedzialna

- Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Ogólne założenia instrumentu

- CZĘŚĆ 1
1) Rozpoznanie budowy geologicznej kraju oraz racjonalna gospodarka zasobami złóż kopalin i wód podziemnych, poprzez:
  - wdrażanie długoterminowych polityk państwa i kierunków badań w zakresie geologii,
  - implementację stosownych dyrektyw oraz realizację zadań ustawowych i innych, niezbędnych do poszerzenia bazy geologicznej, w zakresie badawczo-rozpoznawczym i dokumentacyjnym
  - badania środowiskowe związane z poszukiwaniem i rozpoznawaniem złóż wód termalnych oraz możliwościami pozyskiwania energii cieplnej suchych skał
- CZĘŚĆ 2
2) Ograniczenie negatywnego oddziaływania na środowisko wynikającego z wydobycia kopalin i likwidacji zakładów górniczych poprzez:
  - rekultywację gruntów na terenach zdegradowanych działalnością wydobywczą,
  - eliminowanie zagrożeń wynikających z zakresu budowy i użytkowania obiektów budowlanych i wyrobisk górniczych,
  - monitoring stanu środowiska i przeciwdziałanie poważnym awariom w górnictwie.

Kto może wnioskować

- CZĘŚĆ 1
  - Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy
  - podmioty uprawnione do realizacji przedsięwzięć z zakresu **rozpoznawania możliwości wykorzystania zasobów geotermalnych**, zgodnie z ustawą Prawo geologiczne i górnicze (czyli podmioty, które uzyskały decyzję zatwierdzającą projekt robót geologicznych, uprawniającą do realizacji przedsięwzięcia – dotyczy wierceń w celu poszukiwania wód termalnych lub podmioty, które **zgłosiły projekt robót geologicznych odpowiedniemu organowi** – dotyczy wierceń w celu wykorzystania ciepła ziemi)
  - państwowe jednostki budżetowe
- CZĘŚĆ 2
  - podmioty i instytucje, których działalność regulują przepisy Pgg

- podmioty wskazane w ustawach restrukturyzacyjnych dotyczących górnictwa
- jednostki samorządu terytorialnego i ich związki
- jednostki powołane do prowadzenia działań ratowniczych w górnictwie;
- państwowe jednostki budżetowe

<u>Typ projektu</u>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dotacja ▪ Pożyczka ▪ Przekazanie środków
<u>Zakres geograficzny</u>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Krajowy
<u>Nabory wniosków</u>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nabór wniosków odbywa się w trybie ciągłym.
<u>Wymagania techniczne</u>	<p>Zgodnie z:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ sekcją 7.3 Warunki dofinansowania dokumentu programowego dostępnego na stronie: https://www.nfosigw.gov.pl/oferta-finansowania/srodki-krajowe/programy-priorytetowe/geologia-i-gornictwo/ ▪ wytycznymi dostępnymi na stronie http://www.nfosigw.gov.pl/oferta-finansowania/srodki-krajowe/informacje-ogolne/kryteria-wyboru-przedswiezec/ ▪ wytycznymi poszczególnych naborów
<u>Wymagania finansowe</u>	<p><u>Poziom dofinansowania</u></p> <p>CZĘŚĆ 1</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Dofinansowanie w formie dotacji: do 100% lub 50% kosztów kwalifikowanych, w zależności od przedsięwzięcia oraz kategorii Beneficjenta ▪ Dofinansowanie w formie pożyczki: do 50% kosztów kwalifikowanych ▪ Dofinansowanie w formie przekazania środków: do 100% kosztów kwalifikowanych <p>CZĘŚĆ 2</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ dofinansowanie w formie dotacji do 100 % kosztów kwalifikowanych, ▪ dofinansowanie w formie pożyczki do 100 % kosztów kwalifikowanych, ▪ dofinansowanie w formie przekazania środków do 100 % kosztów kwalifikowanych <ul style="list-style-type: none"> ▪ Okres kwalifikowalności kosztów od 01.01.2015 r. do 31.12.2023 r. ▪ Koszty kwalifikowane - zgodnie z „Wytycznymi w zakresie kosztów kwalifikowanych finansowanych ze środków NFOŚiGW” ▪ katalog kosztów kwalifikowalnych stanowi załącznik do dokumentu programowego dostępnego na stronie: https://www.nfosigw.gov.pl/oferta-finansowania/srodki-krajowe/programy-priorytetowe/geologia-i-gornictwo/
<u>Charakterystyka</u>	<p><u>Rodzaje przedsięwzięć</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ CZĘŚĆ 1 <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zadania państwowej służby geologicznej i KAPS określone w ustawie Pgg oraz państwowej służby hydrogeologicznej określone w ustawie Prawo wodne ▪ Rozpoznawanie możliwości wykorzystania zasobów geotermalnych, tj. złóż wód termalnych oraz energii cieplnej suchych skał ▪ Badania i prace geologiczne dla ochrony środowiska (dla przedsięwzięć realizowanych przez państwowe jednostki budżetowe) <p>W ramach CZĘŚCI 1 programu realizowane są przedsięwzięcia m.in. w zakresie badań środowiskowych związanych z poszukiwaniem i rozpoznawaniem złóż wód termalnych w celu wykorzystania tych wód do produkcji energii. Kontynuacja przedsięwzięć może nastąpić w ramach programu priorytetowego Poprawa jakości powietrza, część 1) Energetyczne wykorzystanie zasobów geotermalnych. Treść programu znajduje się</p>

---

na stronie: www.nfosigw.gov.pl

CZĘŚĆ 2

- rekultywacja gruntów na terenach zdegradowanych działalnością wydobywczą
- wprowadzanie technologii ograniczających powstawanie odpadów w trakcie wydobycia i przeróbki surowców
- ochrona powierzchni ziemi i zasobów wód przed skutkami eksploatacji podziemnej i otworowej między innymi poprzez podszadanie i lokowanie odpadów mineralnych,
- ujmowanie i uzdatnianie wód kopalnianych i wód zasolonych
- doposażenie jednostek powołanych do prowadzenia działań ratowniczych w górnictwie w aparaturę i sprzęt ratowniczy
- wspieranie działalności Wyższego Urzędu Górniczego z zakresu ochrony środowiska między innymi poprzez wspieranie działalności wydawniczej, doposażenie Archiwum Dokumentacji Mierniczo-Geologicznej w sprzęt niezbędny do gromadzenia i archiwizacji dokumentacji mierniczo-geologicznej zlikwidowanych zakładów górniczych oraz jej udostępniania
- doposażenie organów nadzoru górniczego w sprzęt służący do monitorowania eksploatacji kopalni
- badania i prace dla ochrony środowiska w górnictwie

Dobre praktyki
– projekty
współfinansowa
ne z tego
instrument

- Tytuł projektu: Siarka (Siarkopol i Machów) – rekultywacja
- Partnerzy projektu: podmioty siarkowe – w ostatnich latach realizacji, po licznych przekształceniach dwa podmioty – Kopalnia Siarki „Machów” SA w likwidacji oraz Kopalnie i Zakłady Przetwórcze Siarki „Siarkopol” w likwidacji.
- Rezultaty: Prace likwidacyjno-rekultywacyjne na terenach zdegradowanych górnictwem siarki. W wyniku realizacji całego przedsięwzięcia zlikwidowano ponad 1 000 otworów wiertniczych, ponad 1 000 obiektów budowlanych, przepompowano ponad 255 000 000 m³ wody, umożliwiając wykonywanie prac likwidacyjno-rekultywacyjnych i zrehabilitowano ponad 3 400 ha terenów pogórnich.

Wnioskowanie

- <http://www.nfosigw.gov.pl/oferta-finansowania/srodki-krajowe/generator-wnioskow/>

Kontakt

- **CZĘŚĆ 1**
Anna Mikołajewska
anna.mikolajewska@nfosigw.gov.pl
telefon: 45-90-482
Beata Traczyk
beata.traczyk@nfosigw.gov.pl
telefon: 45-90-856
- **CZĘŚĆ 2**
Anna Wściseł
anna.wscisel@nfosigw.gov.pl
telefon: 45-90-445
Małgorzata Podymniak
malgorzata.podymniak@nfosigw.gov.pl
telefon: 45-90-952

Więcej
informacji

- <https://www.nfosigw.gov.pl/oferta-finansowania/srodki-krajowe/programy-priorytetowe/geologia-i-gornictwo/>

<u>Nazwa instrumentu</u>	Program Ochrona powierzchni ziemi Część 1) Rekultywacja terenów zdegradowanych
<u>Instytucja odpowiedzialna</u>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
<u>Ogólne założenia instrumentu</u>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ograniczenie negatywnego oddziaływania na środowisko oraz przywrócenie do ponownego użytkowania terenów zdegradowanych poprzez rekultywację, w tym remediację, wraz z usuwaniem odpadów.
<u>Kto może wnioskować</u>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ jednostki samorządu terytorialnego i ich związki, ▪ podmioty publiczne działające w imieniu Skarbu Państwa ▪ osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, przedsiębiorstwa państwowe, spółki prawa handlowego
<u>Typ projektu</u>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ dotacja ▪ pożyczka
<u>Zakres geograficzny</u>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Krajowy
<u>Nabory wniosków</u>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nabór wniosków odbywa się w trybie ciągłym.
<u>Wymagania techniczne</u>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zgodnie z sekcją 7 dokumentu programowego: https://www.nfosigw.gov.pl/oferta-finansowania/srodki-krajowe/programy-priorytetowe/ochrona-powierzchni-ziemi/
<u>Wymagania finansowe</u>	<p><u>Poziom dofinansowania</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ dofinansowanie w formie dotacji do 80% kosztów kwalifikowanych; ▪ dofinansowanie w formie pożyczki: <ul style="list-style-type: none"> ○ do 100 % kosztów kwalifikowanych, w przypadku przedsięwzięć realizowanych w trybie wykonania zastępczego, ○ do 90 % kosztów kwalifikowanych, w pozostałych przypadkach <p><u>Koszty kwalifikowane</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ okres kwalifikowalności kosztów od 01.01.2014 r. do 15.11.2023 r., ▪ zgodnie z „Wytycznymi w zakresie kosztów kwalifikowanych finansowanych ze środków NFOŚiGW”, z zastrzeżeniem, że: <ol style="list-style-type: none"> a) nie kwalifikuje się kosztów: <ul style="list-style-type: none"> • zarządzania przedsięwzięciem, • realizacji instalacji służących do energetycznego wykorzystania biogazu oraz rurociągów służących do przesyłu biogazu poza teren składowiska, • nabycia nieruchomości, • budowy, rozbudowy lub modernizacji budynków oraz utwardzenia dróg i placów. b) koszty poniesione przed dniem złożenia wniosku mogą być kwalifikowane do wysokości nieprzekraczającej 10 % kosztów kwalifikowanych przedsięwzięcia; c) koszty związane z przygotowaniem przedsięwzięcia, kwalifikuje się do wysokości nieprzekraczającej 5 % sumy kosztów kwalifikowanych przedsięwzięcia.

<u>Charakterystyka</u>	<p>Rodzaje przedsięwzięć</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) rekultywacja powierzchni ziemi zdegradowanej działalnością człowieka rozumiana jako przywrócenie wartości użytkowych lub przyrodniczych w szczególności poprzez: <ol style="list-style-type: none"> a) usunięcie odpadów, b) remediację, c) działania naprawcze, w przypadku zaistnienia szkody w środowisku, d) ponowne kształtowanie funkcji lub przygotowanie do pełnienia nowych funkcji; 2) zamykanie i rekultywacja składowisk odpadów lub obiektów unieszkodliwiania odpadów wydobywczych; 3) usunięcie i unieszkodliwianie niewłaściwie składowanych lub magazynowanych odpadów stanowiących zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi lub zaistnienia nieodwracalnych szkód w środowisku wraz z przeprowadzeniem działań naprawczych lub remediacji powierzchni ziemi w zakresie skutków spowodowanych oddziaływaniem usuwanych odpadów.
<u>Wnioskowanie</u>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zgodnie z sekcją 7 dokumentu programowego: https://www.nfosigw.gov.pl/oferta-finansowania/srodki-krajowe/programy-priorytetowe/ochrona-powierzchni-ziemi/
<u>Kontakt</u>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ http://www.nfosigw.gov.pl/srodki-krajowe/programy-priorytetowe/generator-wnioskow/
<u>Więcej informacji</u>	<p>Katarzyna Baranowska e-mail: Katarzyna.Baranowska@nfosigw.gov.pl telefon: 22 45 90 598 Katarzyna Marzantowicz katarzyna.marzantowicz@nfosigw.gov.pl telefon: 45-90-879</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ https://www.nfosigw.gov.pl/oferta-finansowania/srodki-krajowe/programy-priorytetowe/ochrona-powierzchni-ziemi/

<u>Nazwa instrumentu</u>	<p>Program Polska Cyfrowa</p> <p>Poddziałanie 2.3.1 Cyfrowe udostępnienie informacji sektora publicznego (ISP) ze źródeł administracyjnych i zasobów nauki</p>
<u>Instytucja odpowiedzialna</u>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Instytucja Zarządzająca: ▪ Instytucja ogłaszająca nabór: Centrum Projektów Polska Cyfrowa
<u>Ogólne założenia instrumentu</u>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ cyfrowe udostępnienie informacji sektora publicznego ze źródeł administracyjnych ▪ cyfrowe udostępnienie zasobów nauki
<u>Kto może wnioskować</u>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ centralne jednostki administracji rządowej oraz jednostki im podległe lub przez nie nadzorowane, w tym jednostki administracji niespolonej oraz partnerstwa urzędów wojewódzkich, ▪ jednostki naukowe oraz uczelnie, ▪ partnerstwa tworzone pomiędzy wskazanymi powyżej wnioskodawcami, ▪ partnerstwa ww. podmiotów z przedsiębiorstwami
<u>Typ projektu</u>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ digitalizacja
<u>Zakres geograficzny</u>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ krajowa
<u>Nabory wniosków</u>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nabory wniosków: http://www.polskacyfrowa.gov.pl/strony/skorzystaj/nabory/#/domyslne=1

- harmonogram wniosków:
<http://www.polskacyfrowa.gov.pl/strony/skorzystaj/harmonogram-naboru-wnioskow/>

<u>Wymagania techniczne</u>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kryteria oceny projektów zgodnie z SZOOP oraz: http://www.polskacyfrowa.gov.pl/strony/skorzystaj/kryteria-oceny-projektow ▪ Priorytetowo będzie traktowane udostępnianie informacji sektora publicznego w sposób otwarty: nieodpłatnie i przy jak najmniejszych barierach dla ich ponownego wykorzystania, oraz przy zapewnieniu interoperacyjności z krajowymi i zagranicznymi systemami centralnymi, będącymi repozytoriami danych publicznych. ▪ Istotne będzie także zagadnienie uregulowania kwestii dotyczących praw autorskich i patentowych. ▪ Digitalizacja będzie traktowana w ramach poddziałania oraz poszczególnych projektów jako środek do celu, którym jest cyfrowe udostępnienie zasobów.
<u>Wymagania finansowe</u>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Maksymalne dofinansowanie EFRR: 85% ▪ Ewentualne limity i ograniczenia dotyczące poszczególnych kategorii bądź podkategorii wydatków dla działania zostaną określone w Katalogu wydatków kwalifikowalnych w projektach realizowanych w ramach II osi priorytetowej Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020.
<u>Charakterystyka</u>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Celem realizacji poddziałania jest zwiększenie dostępności oraz poprawa jakości informacji sektora publicznego, a także zwiększenie możliwości ich ponownego wykorzystania. ▪ Uzasadnieniem dla podjęcia interwencji w ramach działania są zidentyfikowane kluczowe bariery dla wzrostu ponownego wykorzystania informacji sektora publicznego, zwłaszcza po stronie podaży informacji sektora publicznego. ▪ Wsparcie ma umożliwić podmiotom publicznym cyfrowe udostępnianie ich zasobów, także poprzez tworzenie lub dostosowanie już istniejących narzędzi teleinformatycznych, np. rejestrów oraz repozytoriów, do przygotowywania, przetwarzania i udostępniania ISP w sposób, który ułatwia ich wyszukiwanie i ponowne wykorzystywanie w innowacyjnych aplikacjach i usługach. <p><u>O Programie Polska Cyfrowa:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Program umożliwi szerszy dostęp do szybkiego internetu oraz załatwianie spraw urzędowych przez Internet. Dzięki Programowi możliwy będzie dostęp do zasobów dziedzictwa kulturowego czy nauki poprzez upublicznienie wybranych zbiorów w Internecie. Zwiększą się również kompetencje cyfrowe mieszkańców. ▪ Budżet programu: 2,2 mld euro
<u>Wnioskowanie</u>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wniosek elektroniczny poprzez ePUAP
<u>Kontakt</u>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ www.FunduszeEuropejskie.gov.pl/punkty
<u>Więcej informacji</u>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ www.PolskaCyfrowa.gov.pl

<u>Nazwa instrumentu</u>	Projekt "Akademia Menadżera Innowacji"
--------------------------	---

<u>Instytucja odpowiedzialna</u>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości
----------------------------------	---

<u>Ogólne</u>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Podniesienie kompetencji pracowników w zakresie tworzenia i wdrażania innowacji.
---------------	--

<u>założenia instrumentu</u>	
<u>Kto może wnioskować</u>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Mikroprzedsiębiorstwa, MŚP, duże przedsiębiorstwa
<u>Typ projektu</u>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pomoc niefinansowa: szkolenia i doradztwo
<u>Zakres geograficzny</u>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Krajowy
<u>Nabory wniosków</u>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Terminy zgłoszeń w ramach tego konkursu są prowadzone w rundach, palnowanych jest V rund, harmonogram naborów: https://www.parp.gov.pl/component/grants/grants/akademia-menadzera-innowacji#terminy
<u>Wymagania techniczne</u>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zgodnie z regulaminem rekrutacji AMI dla poszczególnych rund
<u>Wymagania finansowe</u>	<p><u>Dofinansowanie UE</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ do 80% MŚP ▪ do 50% duże przedsiębiorstwo <p><u>Wkład własny firmy:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ MŚP –ok. 6400 zł netto na osobę ▪ duże przedsiębiorstwo –około 16000 zł netto na osobę
<u>Charakterystyka</u>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Autorski program szkoleniowo-doradczy kierowany do kadry zarządzającej firm. ▪ Wzmocnienie umiejętności zarządzania procesem innowacyjnym przez menadżerów polskich firm. ▪ Komponent szkoleniowy w postaci cyklicznych zjazdów (wykłady teoretyczne i warsztaty praktyczne) i wsparcie doradcy i eksperta tematycznego przez cały cykl uczestnictwa. ▪ Program Akademii Menadzera Innowacji obejmuje 6 obszarów tematycznych, które określają kierunek merytoryczny zjazdów tematycznych oraz pracy indywidualnej w firmie: <ul style="list-style-type: none"> ○ Kultura innowacyjności ○ Zrozumienie biznesu ○ Strategia ○ Struktura organizacyjna ○ Potencjał i zasoby ○ Procesy
<u>Wnioskowanie</u>	<p>Wsparcie może być udzielone przedsiębiorcy:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ dla którego tworzenie i wdrażanie innowacji jest elementem strategii jego rozwoju; ▪ który deklaruje gotowość do wykorzystania w praktyce prowadzonej działalności gospodarczej kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw) z zakresu zarządzania innowacjami; ▪ wysoce zmotywowanemu do wejścia na ścieżkę innowacyjności. <p>Lista wykluczonych przedsiębiorców znajduje się w regulaminie rekrutacji AMI dla poszczególnych rund.</p>
<u>Kontakt</u>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ https://lsi1420.parp.gov.pl/home?_ga=2.10092848.440914668.1552301571-1661162449.1552301571
<u>Więcej informacji</u>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ aminnowacji@parp.gov.pl lub 22 574 07 07 oraz 0 801 332 202

<u>Instytucja odpowiedzialna</u>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ https://www.parp.gov.pl/component/grants/grants/akademia-menadzera-innowacji
<u>Nazwa instrumentu</u>	Program Wiedza Edukacja Rozwój
<u>Instytucja odpowiedzialna</u>	Instytucja Zarządzająca: Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju Instytucje Pośredniczące (instytucje ogłaszające konkurs): zależnie od osi i działania
<u>Ogólne założenia instrumentu</u>	Program wspiera aktywizację osób młodych poniżej 30 roku życia pozostających bez zatrudnienia, szkolnictwo wyższe, innowacje społeczne, mobilność i współpracę ponadnarodową, a także reformy w obszarach zatrudnienia, włączenia społecznego, edukacji, zdrowia i dobrego rządzenia.
<u>Kto może wnioskować</u>	Projekty w ramach PO WER są realizowane w dwóch podstawowych trybach: <ul style="list-style-type: none"> • Pozakonkursowym, w którym projekty realizowane są przez dokładnie określonych beneficjentów precyzyjnie wskazanych w Szczegółowym Opisie Priorytetów PO WER • Konkursowym – więcej o Beneficjentach na stronie https://www.power.gov.pl/strony/o-programie/zasady/dla_kogo_jest_program/
<u>Typ projektu</u>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ szkolenia ▪ doradztwo ▪ dotacje ▪ instrumenty zwrotne ▪ praktyki, staże, kursy ▪ zatrudnienie subsydiowane ▪ programy mobilnościowe ▪ badania i analizy
<u>Zakres geograficzny</u>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ krajowy
<u>Nabory wniosków</u>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ https://www.power.gov.pl/strony/skorzystaj/harmonogramy-naborow-wnioskow/
<u>Wymagania techniczne</u>	Osie priorytetowe: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Oś I Osoby młode na rynku pracy ▪ Oś II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji ▪ Oś III Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju ▪ Oś IV Innowacje społeczne i współpraca ponadnarodowa ▪ Oś V Wsparcie dla obszaru zdrowia
<u>Wymagania finansowe</u>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nie
<u>Charakterystyka</u>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ https://www.power.gov.pl/strony/skorzystaj/harmonogramy-naborow-wnioskow/
<u>Wnioskowanie</u>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Centralny Punkt Informacyjny Funduszy Europejskich: https://www.power.gov.pl/kontakt/

- <http://www.power.gov.pl/strony/o-programie/punkty-informacyjne#/>

Kontakt

- <https://www.power.gov.pl/>

Działanie 2.15.1 Kształcenie i szkolenie zawodowe dostosowane do potrzeb zmieniającej się gospodarki

Institucja odpowiedzialna

- Instytucja ogłaszająca konkurs: Ministerstwo Edukacji Narodowej, Departament Funduszy Strukturalnych

Ogólne założenia instrumentu

Beneficjent opracuje w projekcie dodatkowe umiejętności zawodowe w zakresie wybranych zawodów szkolnictwa branżowego oraz zestawu celów kształcenia i treści nauczania opisanych w formie oczekiwanych efektów kształcenia w odniesieniu do tych umiejętności, wraz z programami ich nauczania.

Wdrożenie mechanizmów strategicznej współpracy z przedstawicielami partnerów społecznych na rzecz dostosowywania kształcenia zawodowego do potrzeb rynku pracy, w tym:

- przegląd i aktualizacja we współpracy z partnerami społecznymi podstaw programowych kształcenia w zawodach oraz innych treści kształcenia i szkolenia zawodowego, pod względem uwzględnienia oczekiwań pracodawców w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji, w tym:
- modernizacja podstaw programowych kształcenia w zawodach we współpracy z partnerami społecznymi, w tym pracodawcami,
- modyfikacja programów nauczania, planów nauczania, suplementów do dyplomów i kwalifikacji, uwzględniająca zmiany w podstawach programowych wprowadzone we współpracy z pracodawcami.

Działanie 2.21 Poprawa zarządzania, rozwoju kapitału ludzkiego oraz wsparcie procesów innowacyjnych w przedsiębiorstwach

Institucja odpowiedzialna

- Instytucja ogłaszająca konkurs: Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości

Ogólne założenia instrumentu

- Działania służące poprawie zarządzania, rozwojowi kapitału ludzkiego oraz wspierające procesy innowacyjne: zwiększenie zdolności adaptacyjnych przedsiębiorców poprzez szkolenia i doradztwo w zakresie rekomendowanym przez sektorowe rady ds. kompetencji.

Oś priorytetowa III Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju

Działanie 3.1 Kompetencje w szkolnictwie wyższym

Działanie 3.5 Kompleksowe programy szkół wyższych

Institucja odpowiedzialna

- Instytucja ogłaszająca konkurs: Narodowe Centrum Badań i Rozwoju

Ogólne założenia instrumentu

Działanie 3.1 Kompetencje w szkolnictwie wyższym

Realizacja programów kształcenia o profilu ogólniakademickim albo praktycznym, dostosowanych, w oparciu o analizy i prognozy, do potrzeb gospodarki, rynku pracy i społeczeństwa, zawierających w szczególności:

- tworzenie i realizację nowych kierunków studiów odpowiadających na aktualne potrzeby społeczno-gospodarcze,
- dostosowanie i realizację programów kształcenia do potrzeb społeczno-

gospodarczych,

- działania włączające pracodawców w przygotowanie programów kształcenia i ich realizację.

Działanie 3.5 Kompleksowe programy szkół wyższych, m.in.:

- Realizacja programów kształcenia o profilu ogólniakademickim albo praktycznym, dostosowanych, w oparciu o analizy i prognozy, do potrzeb gospodarki, rynku pracy i społeczeństwa
- Wspieranie świadczenia wysokiej jakości usług przez instytucje wspomagające studentów w rozpoczęciu aktywności zawodowej na rynku pracy
- Wdrażanie na uczelniach zmian w zakresie zarządzania procesem kształcenia

<u>Nazwa instrumentu</u>	Inne instrumenty
<u>Dobre praktyki – projekty współfinansowane z tego instrument</u>	<ul style="list-style-type: none"> • wybrane projekty finansowane / współfinansowane przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju: https://kghmcuprum.com/projekty-badawcze/projekty-krajowe/ • wybrane projekty finansowane / współfinansowane m.in. przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego: https://starakopalnia.pl/projekty/

Regionalne programy i instrumenty finansowania dla zagadnień związanych z branżą surowcową

<u>Nazwa instrumentu</u>	Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego na lata 2014-2020
<u>Instytucja odpowiedzialna</u>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Instytucja Zarządzająca: Zarząd Województwa Dolnośląskiego ▪ Instytucja ogłaszająca konkurs: w zależności od naboru
<u>Ogólne założenia instrumentu</u>	<p>Osie priorytetowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Przedsiębiorstwa i innowacje ▪ Technologie informacyjno-komunikacyjne ▪ Gospodarka niskoemisyjna ▪ Środowisko i zasoby ▪ Transport ▪ Infrastruktura spójności społecznej ▪ Infrastruktura edukacyjna ▪ Rynek pracy ▪ Włączenie społeczne ▪ Edukacja <p>Więcej informacji: http://rpo.dolnyslask.pl/o-projekcie/poznaj-zasady-dzialania-programu/co-mozna-zrealizowac/ oraz Szczegółowy opis osi priorytetowych RPO WD 2014-2020</p>
<u>Kto może wnioskować</u>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Katalog Beneficjentów jest zróżnicowany w zależności od rodzaju działania/schematu wsparcia - szczegółowe informacje znajdują się w "Szczegółowym opisie osi priorytetowych RPO WD 2014-2020", w rozdziałach opisujących poszczególne osie priorytetowe, działania i poddziałania w ramach programu ▪ Alfabetyczna lista wszystkich podmiotów, które mogą zostać beneficjentami RPO WD: http://rpo.dolnyslask.pl/o-projekcie/poznaj-zasady-dzialania-programu/kto-moze-dostac-dotacje/
<u>Typ projektu</u>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zgodnie ze Szczegółowym opisem osi priorytetowych RPO WD 2014-2020 dla poszczególnej osi / działania
<u>Zakres geograficzny</u>	<p>W zależności od osi priorytetowej i naboru:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ obszar całego województwa ▪ obszar ZIT Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego ▪ obszar ZIT Aglomeracji Wałbrzyskiej ▪ obszar ZIT Aglomeracji Jeleniogórskiej
<u>Nabory wniosków</u>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Harmonogramy naboru wniosków: http://rpo.dolnyslask.pl/2019-harmonogram-naborow-wnioskow-o-dofinansowanie-w-trybie-konkursowym/ ▪ Ogłoszenia o naborach: http://rpo.dolnyslask.pl/skorzystaj-2-2-2/zobacz-ogloszenia-i-wyniki-naborow-wnioskow/?g=1&rad=Og%C5%82oszenia <p>(w zależności od naboru mogą wystąpić ograniczenia dot. kwalifikowalnych Wnioskodawców lub działań)</p>
<u>Wymagania techniczne</u>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zgodnie ze Szczegółowym opisem osi priorytetowych RPO WD 2014-2020 dla poszczególnej osi / działania

<u>Wymagania finansowe</u>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rodzaje wsparcia: <ul style="list-style-type: none"> ○ dotacja (w formie refundacji lub zaliczki): <ul style="list-style-type: none"> • maksymalne dofinansowanie: 85% kosztów kwalifikowalnych (w zależności od naboru, rodzaju Beneficjenta, pomocy publicznej, występowania dochodu w projekcie itp.) ○ instrumenty finansowe: https://pożyczkiunijne.bgk.pl/pożyczki-unijne-z-rpo/inwestycje-innowacje-energetyka/ ▪ Wydatek kwalifikowalny: <ul style="list-style-type: none"> ○ jest bezpośrednio związany z realizowanym projektem i jest niezbędny do jego realizacji ○ jest racjonalnie skalkulowany w oparciu o ceny rynkowe ○ jest faktycznie poniesiony ○ jest zgodny z zasadami kwalifikowalności określonymi na poziomie Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020
<u>Charakterystyka</u>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Celem strategicznym RPO WD jest: poprawa konkurencyjności gospodarczej, spójności społecznej i dostępności przestrzennej województwa przy zrównoważonym wykorzystaniu specyficznych cech potencjału gospodarczego i kulturowego regionu oraz przy pełnym poszanowaniu jego zasobów przyrodniczych. ▪ Cel ten zostanie osiągnięty poprzez podniesienie konkurencyjności i innowacyjności gospodarki, poprawę atrakcyjności inwestycyjnej ośrodków miejskich i usprawnienie powiązań między nimi, zwiększenie atrakcyjności osiedleńczej i turystycznej oraz przełamywanie barier strukturalnych na obszarach o niższym potencjale rozwojowym.
<u>Dobre praktyki – projekty współfinansowane z tego instrument</u>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tytuł projektu: <u>Wdrożenie w spółce Metikam-Stone innowacyjnego produktu w postaci konstrukcji z aluminium lotniczego</u> ▪ Partnerzy projektu: Metikam-Stone Kulbida, Świdzki Sp.j. ▪ Rezultaty: Metikam-Stone ze Strzegomia zajmuje się zaopatrywaniem zakładów kamieniarskich we wszystko, co jest niezbędne podczas obróbki kamienia. Dzięki dotacji unijnej firma wdrożyła do produkcji innowacyjną konstrukcję wykonaną z aluminium lotniczego, która służy do podnoszenia i przemieszczania przedmiotów o ciężarze do 1,5 tony. Do produkcji tej konstrukcji wymagany jest specjalistyczny sprzęt wykorzystujący technologię laserową, kupiony również w ramach realizacji projektu. Nowoczesne rozwiązania i innowacyjne produkty pozwoliły firmie stać się bardziej konkurencyjną, a także zdobyć nowych klientów. ▪ Inny przykład dobrej praktyki: http://history-of-mining.pwr.wroc.pl/old/attachments/article/23/20Madziarz_et_al-Projekt_Rekultywacja_obszar%C3%B3w_zdegradowanych.pdf
<u>Wnioskowanie</u>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Termin, miejsce i formę składania wniosków o dofinansowanie projektu określa Instytucja Zarządzająca / Instytucja Pośrednicząca RPO WD w ogłoszeniu o konkursie oraz Regulaminie konkursu
<u>Kontakt</u>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ http://rpo.dolnyslask.pl/o-projekcie/punkty-informacyjne-3/
<u>Więcej informacji</u>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ http://rpo.dolnyslask.pl/ ▪ dokumenty programowe: https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/strony/o-funduszach/dokumenty/regionalny-program-województwa-dolnoslaskiego-2014-2020/

	<p>Działanie 1.2 Innowacyjne przedsiębiorstwa (konkursy <u>horyzontalne</u> – skierowane na obszar całego województwa)</p> <p>1.2.A. Wsparcie dla przedsiębiorstw chcących rozpocząć lub rozwinąć działalność B+R (w tym projekty realizowane w ramach Wspólnego Przedsięwzięcia z Narodowym Centrum Badań i Rozwoju)</p> <p>1.2.Ca Usługi dla przedsiębiorstw - profesjonalne usługi proinnowacyjne świadczone przez instytucje otoczenia biznesu</p>
<p><u>Instytucja odpowiedzialna</u></p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Instytucja Zarządzająca: Zarząd Województwa Dolnośląskiego ▪ Instytucja ogłaszająca konkurs: Dolnośląska Instytucja Pośrednicząca we Wrocławiu www.dip.dolnyslask.pl
<p><u>Ogólne założenia instrumentu</u></p>	<p><u>1.2.A. Wsparcie dla przedsiębiorstw chcących rozpocząć lub rozwinąć działalność B+R</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wydatki przedsiębiorstw w obszarze prac rozwojowych (w tym eksperymentalnych prac rozwojowych) i badań przemysłowych, w tym polegające na: <ul style="list-style-type: none"> ○ prowadzeniu badań przemysłowych i eksperymentalnych prac rozwojowych, ○ innowacjach technologicznych (w tym pierwsze wdrożenie technologii), ○ opracowaniu linii pilotażowych, ○ opracowaniu demonstracyjnych prototypów ○ ocenie potencjału komercyjnego projektu itp. ▪ zakup i dostosowanie do wdrożenia wyników prac B+R oraz praw własności intelektualnej (m.in. patentów, licencji, know-how lub innej nieopatentowanej wiedzy technicznej), wraz z niezbędnym uzupełnieniem związane z realizowanym projektem, <p><u>1.2.Ca Usługi dla przedsiębiorstw - profesjonalne usługi proinnowacyjne świadczone przez instytucje otoczenia biznesu</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ specjalistyczne usługi laboratoryjne, pomiarowych, diagnostyczne, certyfikacyjne, ▪ usługi asystentów innowacji i brokerów innowacji, ▪ stymulowanie współpracy przedsiębiorstw z jednostkami naukowymi, ▪ doradztwo i pośrednictwo technologiczne, transfer technologii oraz informacji o nowych technologiach, ▪ ochrona i wycena własności intelektualnej, ▪ audyt technologiczny, ▪ wdrażanie innowacyjnych produktów i usług, ▪ pośrednictwo kooperacyjne, ▪ rozwój firm technologicznych, ▪ indywidualne wsparcie i strategiczne doradztwo dla wsparcia procesów innowacyjnych przedsiębiorstw, w tym przygotowanie do uczestniczenia we wspólnotowych programach badawczych i innowacyjnych UE
<p><u>Kto może wnioskować</u></p>	<p><u>1.2.A. Wsparcie dla przedsiębiorstw chcących rozpocząć lub rozwinąć działalność B+R</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ przedsiębiorcy (w tym przedsiębiorcy typu spin-off) ▪ konsorcja przedsiębiorstw z instytucjami otoczenia biznesu (IOB), w tym z organizacjami pozarządowymi ▪ konsorcja przedsiębiorstw z jednostkami naukowymi, uczelniami/ szkołami wyższymi lub podmiotami leczniczymi, bądź ze spółkami celowymi tworzonymi przez te podmioty <p><u>1.2.Ca Usługi dla przedsiębiorstw - profesjonalne usługi proinnowacyjne świadczone przez instytucje otoczenia biznesu</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ MŚP ▪ konsorcja przedsiębiorstw z jednostkami naukowymi, uczelniami/ szkołami wyższymi lub podmiotami leczniczymi, bądź ze spółkami celowymi tworzonymi przez te podmioty <p><u>Zakres</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ regionalny (konkursy horyzontalne – skierowane na obszar całego województwa)

<u>geograficzny</u>	
Działanie 1.3. Rozwój przedsiębiorczości 1.3.B Wsparcie infrastruktury przeznaczonej dla przedsiębiorstw	
<u>Instytucja odpowiedzialna</u>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Instytucja Zarządzająca: Zarząd Województwa Dolnośląskiego ▪ Instytucja ogłaszająca konkurs: Dolnośląska Instytucja Pośrednicząca we Wrocławiu www.dip.dolnyslask.pl
<u>Ogólne założenia instrumentu</u>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ budowa / rozbudowa / przebudowa infrastruktury, wraz z kompleksowym uzbrojeniem terenu przeznaczonego pod działalność gospodarczą i infrastrukturą towarzyszącą (np. parkingi, drogi wewnętrzne itp.); ▪ zakup środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania wspieranej infrastruktury
<u>Kto może wnioskować</u>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia ▪ jednostki organizacyjne jednostek samorządu terytorialnego ▪ specjalne strefy ekonomiczne (SSE) ▪ instytucje otoczenia biznesu (IOB) ▪ uczelnie/szkoły wyższe ▪ lokalne grupy działania (LGD)
<u>Zakres geograficzny</u>	regionalny
Działanie 1.5 Rozwój produktów i usług w MŚP 1.5.A. Wsparcie innowacyjności produktowej i procesowej MŚP (konkurs skierowany na obszar Aglomeracji Wałbrzyskiej)	
<u>Instytucja odpowiedzialna</u>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Instytucja Zarządzająca: Zarząd Województwa Dolnośląskiego ▪ Instytucja ogłaszająca konkurs: Instytucja Pośrednicząca Aglomeracji Wałbrzyskiej www.ipaw.walbrzych.eu
<u>Ogólne założenia instrumentu</u>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wprowadzenie na rynek nowych lub ulepszonych produktów/usług; ▪ dokonanie zasadniczych zmian procesu produkcyjnego lub sposobu świadczenia usług; ▪ unowocześnienie/zmiana rozwiązań produkcyjnych i procesowych lub sposobu świadczenia usług stosowanych w rzemiośle ▪ w tym: dofinansowanie inwestycji prowadzących do zmniejszenia szkodliwego oddziaływania na środowisko
<u>Kto może wnioskować</u>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MŚP ▪ zgrupowania i partnerstwa MŚP
<u>Zakres geograficzny</u>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Aglomeracja Wałbrzyska

Instrumenty finansowe

1) Bank Gospodarstwa Krajowego:

- Bank Gospodarstwa Krajowego jako Menadżer Funduszy województwa dolnośląskiego, kujawsko-pomorskiego, lubelskiego, lubuskiego, łódzkiego, małopolskiego, opolskiego, podkarpackiego, podlaskiego, pomorskiego, wielkopolskiego oraz zachodniopomorskiego, wybiera profesjonalne instytucje finansowe do pełnienia roli Pośredników Finansowych, którzy udzielać będą mikro-, małym i średnim przedsiębiorcom, osobom bezrobotnym a także jednostkom samorządu terytorialnego i spółdzielniom mieszkaniowym wsparcia na rozwój działalności gospodarczej w postaci instrumentów takich jak: **pożyczka, poręczenie lub wejścia kapitałowe.**
- Pośrednicy Finansowi w województwie dolnośląskim:
<https://pożyczkiunijne.bgk.pl/instytucje-finansujace/województwo-dolnoslaskie/>
- więcej informacji: <https://pożyczkiunijne.bgk.pl/oferta-pożyczek-unijnych/dolnoslaskie/>

2) Kredyt na innowacje technologiczne PO IR: <https://www.bgk.pl/przedsiębiorstwa/kredyt-na-innowacje-technologiczne/>

3) Dolnośląski Fundusz Rozwoju: <https://www.dfr.org.pl>

Pożyczki na rozwój firmy (DFR)

- **Pożyczka inwestycyjna** - przeznaczona na wydatki inwestycyjne z wyłączeniem zakupu nieruchomości,
- **Pożyczka obrotowa** - przeznaczona na wydatki bieżące z wyłączeniem nakładów na rzeczowe aktywa trwałe oraz wartości niematerialne i prawne,
- **Pożyczka hipoteczna** - przeznaczona jest na zakup nieruchomości i gruntów położonych na terenie Dolnego Śląska, na cele związane z prowadzeniem działalności gospodarczej.

Dolnośląski Fundusz Rozwoju: <https://www.dfr.org.pl>

Duża Regionalna Pożyczka Inwestycyjna

- **Przeznaczenie pożyczki:** wydatki inwestycyjne oznaczające ponoszenie nakładów na rzeczowe aktywa trwałe oraz wartości niematerialne i prawne z wyłączeniem zakupu nieruchomości (gruntów, budynków trwale z gruntem związanych lub części takich budynków, jeżeli na mocy przepisów szczególnych stanowią odrębny od gruntu przedmiot własności).
- **Warunki pożyczki:**
  - maksymalna kwota pożyczki: 1 500 000 zł
  - oprocentowanie: od 2,85%
  - prowizja: 0%
  - maksymalny okres spłaty: 5 lat
  - wysokość wkładu własnego: 5% dla pożyczki do 1 000 000 zł, 10% dla pożyczki do 1 500 000 zł
  - brak minimalnego okresu działania firmy

Pożyczki udzielane są przez pośredników finansowych – lista pośredników jest dostępna także na stronie Dolnośląskiego Funduszu Rozwoju pod poniższym linkiem: <http://www.dfr.org.pl/pozyczki-dla-firm-2-2/>

Regionalna Pożyczka Obrotowa

- **Przeznaczenie pożyczki:** wydatki bieżące z wyłączeniem nakładów na rzeczowe aktywa trwałe oraz wartości niematerialne i prawne
- **Warunki pożyczki:**
  - maksymalna kwota pożyczki: 500 000 zł
  - oprocentowanie: od 2,85%
  - prowizja: 0%
  - maksymalny okres spłaty: 3 lata
  - brak minimalnego okresu działania firmy

Lista pośredników finansowych dla tego instrumentu dostępna jest pod poniższym linkiem: <https://www.dfr.org.pl/oferta/pozyczki-obrotowe-dla-firm/>

Regionalna Pożyczka Hipoteczna

- **Maksymalna kwota** Regionalnej Pożyczki Hipotecznej wynosi 1 500 000 zł
- **Maksymalny okres spłaty** Regionalnej Pożyczki Hipotecznej wynosi:
  - do 120 miesięcy, przy czym MŚP jest zobowiązany do zapewnienia wkładu własnego w wysokości stanowiącej co najmniej sumę podatku od towarów i usług od nabycia tej nieruchomości oraz 5% (pięć) wartości ceny netto tej nieruchomości albo w przypadku MŚP zwolnionych z podatku VAT co najmniej 5% (pięć procent) ceny brutto tej nieruchomości,
  - do 180 miesięcy, przy czym MŚP jest zobowiązany do zapewnienia wkładu własnego w wysokości stanowiącej, co najmniej sumę podatku od towarów i usług od nabycia nieruchomości oraz 20% (dwadzieścia) wartości ceny netto tej nieruchomości albo w przypadku MŚP zwolnionych z podatku VAT co najmniej 20% (dwadzieścia procent) ceny brutto tej nieruchomości.
- Dla firm działających powyżej 12 miesięcy **stopa procentowa** wynosić będzie od 2,85%; dla przedsiębiorstw rozpoczynających działalność lub działających krócej niż 12 miesięcy stopa procentowa wynosić będzie od 5,85%.
- Brak opłat za udzielenie pożyczki
- **Cel finansowania:** w ramach Regionalnej Pożyczki Hipotecznej finansowany będzie zakup nieruchomości (oraz gruntów) położonych na terenie województwa dolnośląskiego na cele związane z prowadzeniem przez Pożyczkobiorcę działalności gospodarczej
- Pożyczka **nie może być udzielona** MŚP prowadzącym działalność w przedmiocie:
  - handlu nieruchomości,
  - pośrednictwa w obrocie nieruchomościami,
  - realizacji projektów budowlanych obejmujących przedsięwzięcia finansowe, techniczne i rzeczowe w celu przygotowania lub budowy budynków do sprzedaży

Więcej informacji można znaleźć pod linkiem: <https://frw.pl/regionalna-pozyczka-hipoteczna/>

Pożyczki dla przedsiębiorców w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 udzielane za pośrednictwem Banku Gospodarstwa Krajowego (BGK)

Adres: www.rpo.bgk.pl

Pożyczka inwestycyjna (BGK)

- **Oś Priorytetowa - Przedsiębiorstwa i innowacje, Poddziałanie 1.5.C „Rozwój produktów i usług w MŚP” – wsparcie pozadotacyjne współfinansowane z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach RPO WD 2014–2020**
- **Dla kogo:** mikroprzedsiębiorcy, MŚP, również w fazie start-up, tj. rozpoczynających własną działalność gospodarczą:
  - realizujący przedsięwzięcia na terenie województwa dolnośląskiego,
  - zwiększający zastosowanie innowacji w przedsiębiorstwach,
  - realizujący przedsięwzięcia rozwojowe oraz inwestycje przyczyniające się do zwiększenia ich konkurencyjności
- **O pożyczkę mogą ubiegać się podmioty, które:**
  - posiadają zdolność spłaty pożyczki w umownym terminie spłaty,
  - prowadzą rachunkowość zgodnie z obowiązującymi przepisami,
  - w roku poprzedzającym złożenie wniosku nie wykazały znaczącej straty bilansowej (w przypadku kontynuowania działalności gospodarczej),
  - terminowo regulują płatności podatkowe wobec Skarbu Państwa oraz zobowiązania wobec ZUS,
  - mają odpowiednie warunki oraz możliwości techniczno-organizacyjne do zarządzania proponowanym przedsięwzięciem,
  - zostali pozytywnie zweryfikowani w bazach informacji gospodarczych.
- **Oferowane produkty:**
  - mikropożyczki do 100.000,00 zł dla mikro i małych przedsiębiorstw
  - pożyczki rozwojowe od 100.000,01 zł do 500.000 zł dla mikro, małych i średnich przedsiębiorstw
- **Warunki pożyczki:**
  - stałe oprocentowanie pożyczki w całym okresie spłaty
  - od 1,83% dla mikroprzedsiębiorstw
  - od 2,83% dla pozostałych podmiotów
  - brak opłat i prowizji za udzielenie pożyczki
  - okres spłaty pożyczki do 5 lat
  - okres karencji w spłacie rat kapitałowych – do 6 miesięcy
- **Przeznaczenie pożyczki:**
  - wprowadzenie innowacyjnych produktów i procesów oraz usług;
  - rozwój lub rozbudowa istniejącego przedsiębiorstwa;
  - inwestycje w sprzęt produkcyjny, nowoczesne maszyny i urządzenia prowadzące do zwiększenia skali działalności firmy lub wzrostu zasięgu oferty firmy;
  - finansowanie kapitału obrotowego, bezpośrednio związanego z realizacją przedsięwzięcia rozwojowego
- **Zabezpieczenie spłaty:**
  - obligatoryjnie weksel in blanco z deklaracją wekslową oraz dodatkowo co najmniej jedną z form prawnego zabezpieczenia:
  - poręczenie wekslowe osób trzecich,
  - przewłaszczenie środków trwałych wraz z cesją praw z polisy ubezpieczenia,
  - hipoteka na nieruchomości wraz z cesją praw z polisy ubezpieczenia,

- depozyt gwarancyjny, blokada lokaty bankowej bądź rejestru w funduszu inwestycyjnym,
- przelew wierzytelności z zawartych kontraktów,
- inne zaakceptowane przez pośrednika
- wsparcie w ramach programu stanowi pomoc de minimis.

Lista pośredników finansowych jest dostępna na stronie www.rpo.bgk.pl w zakładce „Instytucje finansujące”

Pożyczka na Efektywność Energetyczną (BGK)

- pożyczka w województwie dolnośląskim,
- o finansowaniu od 200 tys. zł do 3 mln zł,
- dla mikro, małych i średnich przedsiębiorstw,
- na warunkach preferencyjnych lub rynkowych
- pożyczka na przedsięwzięcia zwiększające efektywność energetyczną w sektorze MŚP to instrument udzielany na warunkach preferencyjnych dla m.in.:
  - mikro, małych i średnich przedsiębiorców,
  - grup producentów rolnych,
  - przedsiębiorstw, których większość udziałów lub akcji należy do Jednostek Samorządu Terytorialnego.

Celem instrumentu finansowego jest wspieranie przedsięwzięć w zakresie głębokiej modernizacji energetycznej obiektów, w tym:

- ulepszenie w wyniku, którego następuje zmniejszenie zapotrzebowania na energię końcową dostarczaną do budynku na potrzeby ogrzewania i przygotowania ciepłej wody użytkowej,
  - wykonanie przyłącza technicznego do scentralizowanego źródła ciepła, w związku z likwidacją lokalnego źródła ciepła,
  - wymiana lub modernizacja źródła energii w celu zmniejszenia strat ciepła oraz zmniejszenie zużycia energii elektrycznej,
  - inwestycje w urządzenia do ogrzewania z zastrzeżeniem, że finansowanie w OZE oraz w kotły spalające biomasę lub ewentualnie paliwa gazowe jest możliwe jedynie w szczególnie uzasadnionych przypadkach jako element projektu lub podłączenie do sieci ciepłowniczej nie jest uzasadnione ekonomicznie,
  - modernizacja systemu wentylacji lub klimatyzacji skutkująca zmniejszeniem strat ciepła,
  - wymiana oświetlenia oraz innych urządzeń elektrycznych stanowiących wyposażenie budynku,
  - zastosowanie technologii efektywnych energetycznie w przedsiębiorstwie, w tym modernizację i rozbudowę linii produkcyjnych na bardziej efektywne energetycznie
-
- Okres spłaty: do 15 lat
  - Karencja w spłacie: do 6 miesięcy

Wykluczenia w finansowaniu:

- termomodernizacja budynków zdewastowanych i/lub znajdujących się w stanie technicznym, który uniemożliwia sporządzenie audytu energetycznego zgodnie z metodologią,
- refinansowanie poniesionych nakładów inwestycyjnych, jakichkolwiek pożyczek, kredytów lub rat leasingowych,
- dokonanie spłaty zobowiązań publiczno – prawnych,
- finansowanie działalności bieżącej firmy (wynagrodzenia, czynsz, opłaty eksploatacyjne i.in.), zakup nieruchomości,
- projekty zwiększające efektywność energetyczną poniżej 25%, a w przypadku projektów w zakresie wymiany źródeł ciepła projekty, które skutkują redukcją CO₂ w odniesieniu do istniejących instalacji poniżej 30%w przypadku zmiany spalanego paliwa.

- w przypadku wymiany lub likwidacji starego źródła ciepła (jako element projektu), finansowanie nie zostanie udzielone na użytkowane/eksploatowane wcześniej urządzenia grzewcze.
- nie mogą zostać sfinansowane wydatki, które nie mają bezpośredniego związku z efektywnością energetyczną (np. zmiana układu pomieszczeń, wyposażenie pomieszczeń w meble, montaż urządzeń sanitarnych, remont klatki schodowej).

Więcej

informacji:

<https://rpo.bgk.pl/oferta-pozyczek-unijnych/62/>

Wspracie z Programów EWT (Europejskiej Współpracy Terytorialnej) dla projektów związanych z górnictwem i metalurgią na Dolnym Śląsku

Interreg jest jednym z kluczowych instrumentów Unii Europejskiej (UE) wspierających współpracę terytorialną poprzez finansowanie projektów. Jego celem jest wspólne rozwiązywanie wspólnych problemów i znalezienie wspólnych rozwiązań w takich dziedzinach, jak zdrowie, środowisko, badania, edukacja, transport, zrównoważona energia i wiele innych.

W ramach Interreg wyróżnia się 3 typy programów:

- [Transgraniczne](#) (VA)
- [Transnarodowe](#) (VB)
- [Międzyregionalne](#) (VC)

<u>Nazwa instrumentu</u>	Transgraniczne <u>Program Współpracy INTERREG V-A Polska – Saksonia 2014 - 2020</u>
<u>Zakres geograficzny</u>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ DE / Niemcy / DEUTSCHLAND (2 powiaty – Landkreise - Kraju Związkowego Saksonia: Görlitz i Bautzen.) ▪ PL / POLSKA (9 powiatów podregionu jeleniogórskiego w województwie dolnośląskim: bolesławiecki, jaworski, jeleniogórski, kamiennogórski, lubański, lwówecki, zgorzelecki, złotoryjski oraz m. Jelenia Góra oraz powiat żarski w województwie lubuskim)
<u>Dobre praktyki – projekty współfinansowane z tego instrumentu</u>	<ul style="list-style-type: none"> • Tytuł projektu: Mine Life / Życie z górnictwem / Leben mit dem Bergbau • Partnerzy projektu: saksoński Wyższy Urząd Górniczy we Freibergu (DE), Województwo Dolnośląskie - Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego (PL), Wyższy Urząd Górniczy w Katowicach (PL) • Tematyka: Rozwój regionalny i planowanie • Oś priorytetowa: IV Współpraca partnerska i potencjał instytucjonalny • Spodziewane rezultaty: <ol style="list-style-type: none"> 1. Skuteczny rozwój kompetencji w saksońsko-dolnośląskich instytucjach górniczych. 2. Sprawdzone system zarządzania konfliktami w celu zapobiegania i zmniejszania konfliktów związanych z górnictwem. 3. Znaczna poprawa wizerunku górnictwa wśród opinii publicznej. • https://www.keep.eu/project/20083/mine-life?ss=c7a488853c7ffa5fb3af038210bbf4e4&espon=
<u>Więcej informacji</u>	<ul style="list-style-type: none"> • https://plsn.eu • http://ec.europa.eu/regional_policy/en/atlas/programmes/2014-2020/poland/2014tc16rfcb018 • http://www.ewt.gov.pl/strony/o-programach/przeczytaj-o-programach/programy-europejskiej-wspolpracy-terytorialnej/polska-saksonia/

<u>Nazwa instrumentu</u>	Transgraniczne <u>Program Interreg V-A Republika Czeska– Polska</u>
<u>Zakres geograficzny</u>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CZ / Republika Czeska / ČESKÁ REPUBLIKA (Liberecký kraj, Královéhradecký kraj, Pardubický kraj, Olomoucký kraj, Moravskoslezský kraj) ▪ PL / POLSKA (6 podregionów: bielski i rybnicki w województwie śląskim, jeleniogórski i wałbrzyski w województwie dolnośląskim oraz nyski i opolski w województwie opolskim, a także powiat strzeliński w podregionie wrocławskim w województwie dolnośląskim i powiat pszczyński w podregionie tyskim w województwie śląskim)
<u>Dobre praktyki – projekty współfinansowane z tego instrumentu</u>	<ul style="list-style-type: none"> • Tytuł projektu: <u>Podziemne Karkonosze / Podzemí Krkonoš / Underground Karkonosze</u> • Partnerzy projektu: Gmina Černý Důl (CZ), Czeskie towarzystwo speleologiczne PO Albeřice (CZ), Gmina Kowary (PL), Gmina Karpacz (PL) • Tematyka: Turystyka, dziedzictwo kulturowe i sztuka • Dziedzina wsparcia: 2.2 Wspieranie rozwoju turystyki • Rezultaty: Rezultatem projektu było przypomnienie wieloletnich tradycji górniczych trzech miast i uczynienie z nich wyjątkowej atrakcji turystycznej: kopalnia Kovárna położona bezpośrednio pod najwyższą górą Karkonoszy - Śnieżką i stała ekspozycja w Budynku Miłośników Kowar prezentująca wspólną karkonoską historię górnictwa, a także ścieżka geologiczna, szlak górniczy oraz wystawa w muzeum poświęcona tradycjom górniczym.
<u>Więcej informacji</u>	<ul style="list-style-type: none"> • http://www.cz-pl.eu/ • http://ec.europa.eu/regional_policy/en/atlas/programmes/2014-2020/czech-republic/2014tc16rfcb025 • http://www.ewt.gov.pl/strony/o-programach/przeczytaj-o-programach/programy-europejskiej-wspolpracy-terytorialnej/czechy-polska/

<u>Nazwa instrumentu</u>	<u>Transnarodowe</u> <u>Program Interreg Europa Środkowa 2014 - 2020</u>
<u>Zakres geograficzny</u>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ AT / Austria / ÖSTERREICH (Burgenland, Niederösterreich, Wien, Kärnten, Steiermark, Oberösterreich, Salzburg, Tirol, Vorarlberg) ▪ CZ / Republika Czeska / ČESKÁ REPUBLIKA (Praha, Střední Čechy, Jihozápad, Severozápad, Severovýchod, Jihovýchod, Střední Morava, Moravskoslezsko) ▪ DE / Niemcy / DEUTSCHLAND (Freiburg, Stuttgart, Karlsruhe, Tübingen, Oberbayern, Niederbayern, Oberpfalz, Oberfranken, Mittelfranken, Unterfranken, Schwaben, Berlin, Brandenburg, Mecklenburg-Vorpommern, Dresden, Chemnitz, Leipzig, Sachsen-Anhalt, Thüringen) ▪ HR / Chorwacja / HRVATSKA (Jadranska Hrvatska, Kontinentalna Hrvatska) ▪ HU / Węgry / MAGYARORSZÁG (Közép-Magyarország, Közép-Dunántúl, Nyugat-Dunántúl, Dél-Dunántúl, Észak-Magyarország, Észak-Alföld, Dél-Alföld) ▪ IT / Włochy / ITALIA (Piemonte, Valle d'Aosta/Vallée d'Aoste, Liguria, Lombardia, Provincia Autonoma di Bolzano/Bozen, Provincia Autonoma di Trento, Veneto, Friuli-Venezia Giulia, Emilia-Romagna) ▪ PL / POLSKA (łódzkie, Mazowieckie, Małopolskie, Śląskie, Lubelskie, Podkarpackie, Świętokrzyskie, Podlaskie, Wielkopolskie, Zachodniopomorskie, Lubuskie, Dolnośląskie, Opolskie, Kujawsko-pomorskie, Warmińsko-mazurskie, Pomorskie) ▪ SI / Słowenia / SLOVENIJA (Vzhodna Slovenija, Zahodna Slovenija) ▪ SK / Słowacka / SLOVENSKO (Bratislavský kraj, Západné Slovensko, Stredné Slovensko, Východné Slovensko)
<u>Dobre praktyki – projekty współfinansowane z tego instrumentu</u>	<ul style="list-style-type: none"> • Akronim projektu: CE-HEAT • Tytuł projektu: CE-HEAT. Comprehensive model of waste heat utilization in CE regions • Partnerzy projektu: E-institute, insitute for comprehensive development solutions (SI), Jan Evangelista Purkyne University in Usti nad Labem (CZ), Technology Promotion Burgenland Ltd (AT), Energy Management Agency of Friuli Venezia Giulia (IT), National Centre for Energy Savings (CZ), Drava Hydropower Plants Ltd (SI), Energy Insitute Hrvoje Požar (HR), Thuringian Energy and GreenTech Agency GmbH (ThEGA) (DE), Poltegor-Instytut (PL) • Tematyka: Zmiana klimatu i różnorodność biologiczna. Efektywność energetyczna. Współpraca instytucjonalna i sieci współpracy. • Priorytet 2. Strategie niskoemisyjne • Results: Projekt CE-HEAT ma na celu poprawę zarządzania efektywnością energetyczną poprzez skupienie się na dziedzinie wykorzystania ciepła odpadowego w Europie Środkowej oraz poprzez zwiększoną eksploatację endogenicznych OZE - ciepło odpadowe. Dziedzina ta została uznana za jedną z najbardziej palących kwestii w skali regionalnej i lokalnej – z niewielkim sukcesem w przeszłości. Aby poprawić zarządzanie wykorzystaniem ciepła odpadowego, potrzebne jest nie tylko lepsze i bardziej wszechstronne planowanie, ale także narzędzia monitorowania.
<u>Więcej informacji</u>	<ul style="list-style-type: none"> • http://www.interreg-central.eu/ • http://ec.europa.eu/regional_policy/en/atlas/programmes/2014-2020/austria/2014tc16rftn003 • http://www.ewt.gov.pl/strony/o-programach/przeczytaj-o-programach/programy-europejskiej-wspolpracy-terytorialnej/europa-srodkowa/

<u>Nazwa instrumentu</u>	Transnarodowe <u>Program Interreg Region Morza Bałtyckiego 2014 - 2020</u>
<u>Zakres geograficzny</u>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ BY / Białoruś / Belarus ▪ DE / Niemcy / DEUTSCHLAND (Berlin, Brandenburg, Bremen, Hamburg, Mecklenburg-Vorpommern, Lüneburg, Schleswig-Holstein) ▪ DK / Dania / DANMARK (Hovedstaden, Sjælland, Syddanmark, Midtjylland, Nordjylland) ▪ EE / Estonia / EESTI (Eesti) ▪ FI / Finlandia / SUOMI / FINLAND (Länsi-Suomi, Helsinki-Uusimaa, Etelä-Suomi, Pohjois- ja Itä-Suomi, Åland) ▪ LT / Litwa / LIETUVA (Lietuva) ▪ LV / Łotwa / LATVIJA (Latvija) ▪ NO / Norwegia / NORGE ▪ PL / POLSKA (łódzkie, Mazowieckie, Małopolskie, Śląskie, Lubelskie, Podkarpackie, Świętokrzyskie, Podlaskie, Wielkopolskie, Zachodniopomorskie, Lubuskie, Dolnośląskie, Opolskie, Kujawsko-pomorskie, Warmińsko-mazurskie, Pomorskie) ▪ RU Russia ▪ SE / Szwecja / SVERIGE (Stockholm, Östra Mellansverige, Småland med öarna, Sydsverige, Västsverige, Norra Mellansverige, Mellersta Norrland, Övre Norrland)
<u>Dobre praktyki – projekty współfinansowane z tego instrumentu</u>	<ul style="list-style-type: none"> • Tytuł projektu: Baltic Sea Underground Innovation Network • Partnerzy projektu: w sumie 14 partnerów (2 FI, 2 SE, 2 GE, 3 PL, 1 LT, 1 LV, 1 EE, 2 RU) oraz 15 organizacji stowarzyszonych • Tematyka / cel szczegółowy: Innowacje. Infrastruktura B&I • Oczekiwane wyniki: Głównym rezultatem projektu jest stworzenie przez konsorcjum BSUIN zrównoważonej sieci, która umożliwia rozpowszechnianie jakości technicznej, marketingowej, operacyjnej, szkoleń i innych informacji o podziemnych laboratoriach w regionie Morza Bałtyckiego. Narzędzia internetowe i organizacja sieci będą działać jako otwarta platforma innowacji dla dalszego rozwoju jakości, innowacji i wymiany najlepszych praktyk.
<u>Więcej informacji</u>	<ul style="list-style-type: none"> • http://www.interreg-baltic.eu/home.html • http://ec.europa.eu/regional_policy/en/atlas/programmes/2014-2020/germany/2014tc16m5tn001 • http://www.ewt.gov.pl/strony/o-programach/przeczytaj-o-programach/programy-europejskiej-wspolpracy-terytorialnej/region-morza-baltyckiego/

<u>Nazwa instrumentu</u>	Międzyregionalne Program Interreg Europa 2014 - 2020
<u>Zakres geograficzny</u>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ AT / Austria / ÖSTERREICH (OSTÖSTERREICH) ▪ BE / Belgia / BELGIQUE-BELGIË ▪ BG / Bułgaria / БЪЛГАРИЯ (BULGARIA) ▪ CH / Szwajcaria / SCHWEIZ/SUISSE/SVIZZERA ▪ CY / Cypr / ΚΥΠΡΟΣ (KYPROS) ▪ CZ / Republika Czeska / ČESKÁ REPUBLIKA ▪ DE / Niemcy / DEUTSCHLAND ▪ DK / Dania / DANMARK ▪ EE / Estonia / EESTI (Eesti) ▪ EL / Grecja / ΕΛΛΑΔΑ (ELLADA) ▪ ES / Hiszpania / ESPAÑA ▪ FI / Finlandia / SUOMI / FINLAND ▪ FR / Francja / FRANCE ▪ HR / Chorwacja / HRVATSKA ▪ HU / Węgry / MAGYARORSZÁG ▪ IE / Irlandia / IRELAND ▪ IT / Włochy / ITALIA ▪ LT / Litwa / LIETUVA (Lietuva) ▪ LU / Luksemburg / LUXEMBOURG (Luxembourg) ▪ LV / Łotwa / LATVIJA (Latvija) ▪ MT / Malta / MALTA (Malta) ▪ NL / Holandia / NEDERLAND ▪ NO / Norwegia / NORGE ▪ PL / Poland / POLSKA ▪ PT / Portugalia / PORTUGAL ▪ RO / Rumunia / ROMÂNIA ▪ SE / Szwecja / SVERIGE ▪ SI / Słowenia / SLOVENIJA ▪ SK / Słowacja / SLOVENSKO ▪ UK / Zjednoczone Królestwo / UNITED KINGDOM
<u>Dobre praktyki – projekty współfinansowane z tego instrumentu</u> <u>Name of the instrument</u>	REMIX - Inteligentne i Zielone Regiony Górnicze UE
<u>Więcej informacji</u>	<ul style="list-style-type: none"> • http://www.interregeurope.eu/ • http://ec.europa.eu/regional_policy/en/atlas/programmes/2014-2020/france/2014tc16fir001 • http://www.ewt.gov.pl/strony/o-programach/przeczytaj-o-programach/programy-europejskiej-wspolpracy-terytorialnej/interreg-europa/